

Language consultations: electronic database

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/276>

Question

Kāds ir priekšvārda *Dzintars* iniciālis – **Dz.** vai **D.**?

Answer

Vārda *Dzintars* iniciālis ir **Dz.**

Termina *iniciālis* sākotnējā nozīme ir saistīta ar rakstīto tekstu pirmā burtu izcēlumu. **Iniciālis** – **1.** ‘vārda, uzvārda pirmais burts’. Piemēram, *parakstīties ar iniciāļiem*; **2.** ‘lielāks (parasti arī izgreznots vai zīmējumā ietverts) vārda pirmais burts (teksta vai tā daļas sākumā)’. Piemēram, *citā krāsā iespiests iniciālis*. Cilme: no latīņu *initialis* ‘sākotnējs’. Ja vārds vai uzvārds latviešu valodā sākas ar līdzskaņu burtkopu jeb digrafu *dz* vai *dž*, tad tradicionāli iniciālī ir pieņemts lietot atbilstošo burtkopu, piemēram, *Dzintra* – **Dz.**, *Dzidra* – **Dz.**, *Dzintars* – **Dz.**, *Dzenītis* – **Dz.**, *Dzilna* – **Dz.**, *Džohars* – **Dž.** Tāda lietojuma prakse ir nostiprinājusies tāpēc, ka šie līdzskaņi apzīmē vienu skaņu. Rakstītie teksti liecina, ka iniciālī, pēc XIX gadsimta vācu tradīcijas, reizēm tika atstāti vēl daži līdzskaņu burti (parasti līdz patskaņa burtam), piemēram, *Fricis Bārda* – **Fr. Bārda**, *Krišjānis Barons* – **Kr. Barons**. Mūsdienu rakstībā tāda prakse nebūtu atbalstāma.

Sources

[Latviešu literārās valodas vārdnīca](#)

[Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca](#)

